

KATEDRA

KATEDRA

KATEDRA

**MARIBOR
5. VI. 1970
POSEBNA ŠT.
LETNIK X.**

OB VPISU NA VISOKOŠOLSKE ZAVODE

Vsem tistim, ki se boste v prihodnjih mesecih odločali za visokošolski študij in se vpisali na mariborske zavode, že sedaj izrekam prisrčno dobrodošlico.

Ko si boste med številnimi možnostmi izbrali določeno smer študija, bo hitrost nadaljevanja študija odvisna od vašega dela in nadarjenosti. Zato bi nam bilo, če bi se napak odločili, če bi izstopili ali se izgubili na članek v tem.

stranskem tisu. Reforma še ne bo delovala tako, da bi vsi vpisani dokončali študij. Če bi le toliko napredovali, da bi z vašo generacijo začeli vsako leto 10-odstotno povečevati število diplomantov, bi dosegli veliko. Naša želja je, da bi se približali najbolj uspešnim deželam, kjer 80 in več odstotkov vpisanih studentov diplomira.

Dosíti je odvisno od učiteljev, kako vas bodo učili učiti se, kritično razmišljati in ustvarjati. Toda še več je odvisno od vas, posebno od tega, ali ste izbrali pravo smer potovanja in za kakšno hitrost ste se odločili. Naši zavodi so čvrsto odločeni, da vam olajšajo delo z manjšo tedensko obremenitvijo, z boljšim razporedom dela, z večjim upoštevanjem vašega časa, z večjo skrbjo za učeno gradivo in podobno.

Tudi vi pred vpisom sklenite, da se ne boste vpisali samo zaradi indeksov, odložite vojaške službe in drugih trenutnih ugodnosti, ampak zaradi ~~odložite~~ da želite več znanja.

trdne odločitve, da zelite ved znanja. Ne potujte brez načrta. Natanko preučite razpise za vpis, informirajte se o študijskih načrtih. Zahtevajte jih od šol, predno se vpisete. Skrbno preučite listo predmetov in razmislite o svojih sposobnostih. Vsak poklic je lahko lep, a tudi težak, odvisno od tega ali ga znamo obvladati. Informacije boste sprejemali od šol, od zavodov za zaposlovanje in poklicno usmerjanje, od skupnosti študentov, od lista »Katedra«, od staršev, starejših študentov, iz javnih informacijskih sredstev. Povprašajte študente — potnike brzih in počasnih vlakov, kakšno je bilo njihovo potovanje, kje zapleteno in kje lažje.

Izberite si poklic, ki bo primeren vašim delovnim navadam in umskim sposobnostim. Poklici in njih pomembnost se menjajo, uvajajo se novi in odpadajo stari. Ne zanemarite nobenega vira informacij, zbirajte vse podatke o svojem bodočem študiju in poklicu. Nato razmišljajte o željah, možnostih in sposobnostih. Čim več bo virov in razmišljaj, tem bolj zanesljiva bo vaša izbira. Vedno ni tako, izjemne so možne. Tudi improvizacija, domišljija in sreča imajo svojo vlogo. Verjetno dosti čitate o reformi študija. Reforma pomeni v glavnem zboljšanje kvalitete dela učiteljev in učencev. Samo tradicionalna skupnost študentov in učiteljev, progresivnejša od dosedanje konvencionalne, bo lahko bolje reševala naše skupne probleme. Skozi ta reformna obdobja bomo vozili skupaj; bodite nam prijetni sopotniki.

Če bomo skupaj sprejemali napredne ukrepe, nam bo laže in uspehi bodo večji. Tudi nam je veliko do vaših večjih uspehov, čeprav je to morda v nasprotju s tem, kar sedaj mislite o visokošolskih učiteljih.

Prihodnost, ki se je začela, je za vas torej sedanjost in je odvisna od odločitve ob vpisu. Od skupnega sodelovanja, t. j. dela, je v veliki meri odvisna tudi prihodnost naše dežele, ki potrebuje številne delovne in ustvarjalne izobraženence. Za naš majhen narod je znanje še posebno pomemben faktor napredka. Spoznati je treba vizijo razvoja družbe, tehnologijo znanosti in vizijo prihodnosti.

Vaš problem je sestavljen iz številnih majhnih problemov — razčlenite jih in razmislite o njih. Odločitev ni majhna niti lahka — tudi nasvet je težak — vendar je samo v vaših rokah. Dobra izbira poklica je začetek uresničevanja reformnih procesov.

Ko študenti vsega sveta isčejo dialog s svojimi učitelji, ga poskušajte najti se vi. Ko se odločate, katero svoje talente želite razvijati, katera

Otvoritev Višje komercialne

Dokaj po deseti ur je v prisotnosti ugnadnih poklicnikov in javnih delovcev zapeljani republiškega sveta za iznenadno in kulturno ter Boris Kozarčnik - župan Štajerske Transilsko in dokončno Elektrotransilsko poklicno učilišče v Šentjurju.

James Dignan, 42, died at his home, 1000 E. 10th Street, on Saturday morning. He was married to Margaret Naylor, 36, his first wife, June 19, 1925. Born August 1, 1912, in New York City, he came to Iowa in 1930.

Višja komercialna šola v

VEČER

ZAKLJUČNE LISTOVKE BEZ STAVČEK SLOVENSKE NOVINE

Tri nove višje Žole v Mariboru

PRED USTANOVITVO VISJE TEHNICNE SOLE V MARIBORU:
POUK V NOVI ŠOLI

Že v letnem semestru 1960
VZDĚLÁVACÍ SVĚT ZA SOJISTOU OBSAHRÁVAL PŘEDLOH ZAKONA O USTAVOVNÍM VELKÝM
NOCNÍM SUDU V MAMBRONU - PODLE ZA WHIS - SOLA BO IMECA STVÍM ŠIMBLIC - EVIDE
ODKOLEK: ELEKTROTECHNICKÉ STRÖMÍ A TISKULÍM

卷之三

Predsednik Boris Kraigher
GENERAL DENTAL DOPUNJENI STROKU FME 2013. R. MARSDORF
Otvoritev Višje

lar vam naj v tolažbo povem, da ni zanesljive metode za najboljšo ro. Zato je tudi res, da usodne napake ne boste storili, če je odločitev ližno zadeta, saj je velika verjetnost, da se boste v življenju zaradi tega razvoja še večkrat prekvalificirali. To pomeni, da vam skoraj izbor lahko prinese uspeh, če si boste pridobili zadosti znanja, ki vas bo pripeljalo do blagostanja, dalo vam bo možnost strokovno-umetvenega uveljavljanja, razvijalo bo duh humanosti in svobode. Z znanja bo težko živeti malemu slovenskemu narodu in vam samim, koščoški zavodi v Mariboru vas pričakujejo in družba vas potrebuje kot kdajkoli. Skupaj z vami želimo povečati naše uspehe. Dravljam vas z najboljšimi željami za prijetno bivanje in uspešen življenje v Mariboru.

**Predstojnik
zdrženja visokošolskih zavodov v Mariboru
Josip Butinar, dipl. ing.**

VISOKA EKONOMSKA KOMERCIJALNA ŠOLA V MARIBORU

Visoka ekonomsko komercialna šola v Mariboru je visokošolski zavod za področje ekonomsko-komercijalnih, ekonomsko-organizacijskih ter ekonomsko-financnih ved. Visoka ekonomsko komercialna šola v Mariboru vzgaja in izobražuje strokovnjake s svojega področja — organizira in razvija znanstveno raziskovalno delo iz svojih strok.

TEMELJNA POJASNILA O STUDIJU NA VEKS

Studij na visoki šoli je stopnjevan in daje visokošolsko izobrazbo prve in druge stopnje.

Studij vsake stopnje daje zaokroženo in celovito znanje za določena opravila ekonomske stroke. Studij na vsaki stopnji traja 4 semestre, to je dve leti, in je reden in izreden.

Pouk izvaja šola na temelju sodobnih pedagoških metod in s tem zagotavlja sodelovanje učiteljev in študentov ter spodbuja študenta k aktivnemu sodelovanju pri pouku.

Med študijem študenti opravljajo izpite. Ob koncu študija mora študent izdelati diplomsko delo in ga zagovarjati. Ko opravi vse izpite in druge obveznosti ter uspešno izdela in zagovarja diplomsko nalogu, mu šola prizna visokošolsko izobrazbo prve oziroma druge stopnje in strokovni naslov za prvo stopnjo študija — ekonomist z navedbo oddelka in smeri študija; za drugo stopnjo — diplomirani ekonomist z navedbo oddelka, na katerem je študiral; za tehničko-ekonomski oddelek se predlaga strokovni naslov diplomirani gospodarski inženir.

ORGANIZACIJA STUDIJU NA I. STOPNJI

Šola ima na prvi stopnji dva oddelka:

- ekonomsko-financni oddelek,
- ekonomsko-komercialni oddelek.

V okviru ekonomsko-financnega oddelka ima:

- bančno smer,
- knjigovodsko-financna smer.

V okviru ekonomsko-komercialnega sektorja ima:

- splošno komercialno smer,
- turistično-gostinsko smer,
- transportno smer,
- zunanjetrgovinsko smer.

Na vseh smereh se prepletajo splošno ekonomske in ožje specializirane predmete, teoretična predavanja in sodobne oblike praktičnega študija. S tem dobi diplomant prve stopnje zaključeno celovito znanje posameznih ekonomskega področja.

Slovenski predmeti, obvezni za študente vseh oddelkov, so: ekonomika in organizacija podjetij, politična ekonomija, poslovna matematika, višja matematika, gospodarska statistika, splošno gospodarsko pravo, knjigovodstvo, ekonomika in ekonomska politika Jugoslavije.

Na vseh smereh je obvezna še predvojaška, kulturna in telesna vzgoja.

Tuji jeziki so obvezni na ekonomsko-komercialnem oddelku. Študent lahko izbira med angleškim, nemškim, francoskim, ruskim in italijanskim jezikom. Predavanja in izpiti so razdeljeni na tri stopnje (I., II., III.). I. in II. stopnjo vpišujejo študenti splošno komercialne smeri, II. in III. stopnjo pa študenti turistično-gostinske in zunanjetrgovinske smeri.

EKONOMSKO-FINANČNI ODDELEK

Bančna smer

Ta smer daje diplomanta, specializiranega za zahtevnejša delovna mesta v bankah (ekonomist-bančnik: referent, analistik, kontrolor, knjigovodja, vodja oddelka ali posamezne službe).

Specialni predmeti: organizacija in poslovanje bank, teorija in uporaba denarja, kredit in kreditni sistem, proračunske finance, uporabno knjigovodstvo, mehanografska obdelava podatkov analiza poslovanja z revizijo, mednarodni plačilni promet, zavarovanje v gospodarstvu, spoznavanje tehnoloških procesov.

Knjigovodsko-financna smer

Knjigovodsko-financna smer usposablja strokovno knjigovodstveno osebje, specialiste za posle knjigovodstva in finančnih služb. Diplomanti se usposoblijo za delovna mesta, ki so vodilna in strokovno zahtevna (ekonomist-financnik: računovodja, bilancist, analistik, planer, vodja oddelka ali službe v računovodstvu in analitsko-planskem oddelku ter razna delovna mesta na področju javnih finans).

Specialni predmeti: uporabno knjigovodstvo, stroškovno knjigovodstvo, analiza poslovanja z revizijo, proračunske finance, gospodarske finance, mehanografska obdelava podatkov, mednarodni plačilni promet, spoznavanje tehnoloških procesov, zavarovanje v gospodarstvu.

EKONOMSKO-KOMERCIALNI ODDELEK

Splošno komercialna smer

To je specializirana smer, ki pripravlja študente za delo v komercialni službi proizvodnih in trgovskih organizacij. Diplomanti so usposobljeni za odgovorneje posle komercialne službe (ekonomist-komercialist: zahtevnejše delovno mesto v nabavnem in prodajnem oddelku, proučevanje tržišča, ekonomska propaganda, analiza gibanja cen itd.).

Specialni predmeti: organizacija in politika v

blagovnem prometu, raziskava trga in ekonomska propaganda, pogodbe blagovnega prometa, transport s transportnim zavarovanjem, gospodarske finance, mednarodni plačilni promet, nauk o blagu.

Turistično-gostinska smer

Program te smeri je sestavljen tako, da usposablja študente za strokovna dela v gostinskih podjetjih, turističnih birojih, potovalnih agencijah itd., tako da lahko opravljajo predvsem ekonomsko-komercialne posle domačega in mednarodnega turizma (ekonomist-komercialist s turistično-gostinsko usmeritvijo: zahtevnejša delovna mesta ekonomsko-komercialne stroke v gostinskih podjetjih, turističnih birojih, potovalnih agencijah).

Specialni predmeti: ekonomika turizma, organizacija in poslovanje gostinskih podjetij in potovalnih agencij, turizem Jugoslavije, raziskava trga in ekonomska propaganda, mednarodni plačilni promet, gospodarske finance.

Zunanjetrgovinska smer

Program te smeri je sestavljen tako, da si pridobi diplomet predvideno strokovno izobrazbo za opravljanje komercialnih poslov v zunanjem trgovini (ekonomist z zunanjetrgovinsko usmeritvijo: zahtevnejša delovna mesta v komercialnih oddelkih proizvodnih in zunanjetrgovinskih podjetij, kot so uvoz in izvoz blaga, proučevanje zunanjega tržišča, mednarodno trgovinsko posredovanje, mednarodna špedicija).

Socialni predmeti: organizacija in poslovanje zunanjetrgovinskih podjetij, raziskava trga in ekonomska propaganda, pogodbe blagovnega prometa, mednarodni plačilni promet, gospodarske finance, transport s transportnim zavarovanjem, nauk o blagu.

POGOJI ZA VPIS NA I. STOPNJO

Na I. stopnjo se lahko vpisuje, kdor je z uspehom končal štiriletno srednjo šolo.

Vpiše se lahko tudi tisti, ki ni končal srednje šole, ima pa najmanj štiriletne delovne izkušnje v komercialni ali finančni službi, če uspešno opravi sprejemni izpit.

Kdor se želi vpisati na turistično-gostinsko ter zunanjetrgovinsko smer, mora opraviti preizkus znanja iz tujega jezika. Pri preizkusu mora dobro obvladati snov učbenika tujega jezika zadnjega letnika srednje šole.

ORGANIZACIJA STUDIJU NA II. STOPNJI

Šola ima na drugi stopnji naslednje oddelke:

- oddelek za marketing,
- finančni oddelek,
- organizacijski oddelek,
- tehničko-ekonomski oddelek s komercialno in organizacijsko smerjo.

Učni načrt druge stopnje je grajen tako, da daje celovito znanje splošne podjetniške (3. letnik) in posebne podjetniške ekonomije (4. letnik). Učni programi in učne metode omogočajo tako usposobljenost študenta, da je po diplomi sposoben opravljati najzahtevnejša komercialna, finančna in organizacijska opravila v gospodarskih organizacijah.

Predmeti splošnega pomena so: teorija stroškov in cen, kvantitativne metode pri poslovnih odločitvah, splošna poslovna in razvojna politika podjetij, industrijska sociologija, narodnogospodarska politika, kibernetska organizacija podjetja in avtomatizirana obdelava podatkov.

Tehničko-ekonomski oddelek ima posebej prilagojen učni načrt iz predmetov prve in druge stopnje. V sedmem in osmem semestru se lahko študent usmerja v komercialno ali organizacijsko smer.

Tuji jeziki so obvezni na vseh štirih oddelkih, in sicer na finančnem, organizacijskem in tehničko-ekonomskem oddelku na prvi in drugi težavnostni stopnji, na oddelku za marketing pa se predava tuj jezik tretje in četrte težavnostne stopnje.

KATEDRA

Studentski list

Izdaja izvršni odbor študentske skupnosti VZM

Katedro ureja uredniški odbor: BOJAN COKL, MARIJA FRANKOVIĆ (LEKTOR), SLAVKO GERIĆ (ODGOVORNÍ UREDNIK), VLADIMIR GAJŠEK, TONE JANŠA, MILENA HANCMAN, DAVORIN KRAČUN, JURIJ KURE, JOŽE MARINŠEK (GLAVNI UREDNIK), IGOR PLOHL, BARBARA VIDIC, DUŠAN ZBAŠNIK, MITJA ZITNIK, MARJAN ZMAVC (TEHNIČNI UREDNIK)

Uredništvo in uprava: Ob parku 1. telefon 32-004.

Tekoči račun: 518-678-518

Nenaročenih slik in rokopisov ne vračamo

Cena izvoda 50 par (letna naročnina 10 din. za ustanove in podjetja 15 din.)

Tisk: CP Mariborski tisk

Posebni predmeti so navedeni po oddelkih.

Oddelek za marketing

Na oddelku za marketing se študent izobražuje v strokovnjaka marketinga, ki je sposoben uveljaviti in voditi poslovno politiko marketinga v gospodarskih organizacijah.

Posebni predmeti tega oddelka so: marketing v poslovanju podjetij, metodologija raziskave trga, ekonomska propaganda, ekonomika transportnega procesa, ekonomika menjave, kompleksna analiza poslovanja podjetja, primerjalno poslovno pravo.

Finančni oddelek

Na finančnem oddelku se študent izobražuje v finančnega strokovnjaka, ki je sposoben voditi finančno poslovno politiko gospodarskih organizacij.

Posebni predmeti tega oddelka so: organizacija računovodskega informacij, finančno vodenje podjetja, finančni trg, kompleksna analiza poslovanja podjetja, ekonomika mednarodne menjave.

Organizacijski oddelek

Na organizacijskem oddelku se študent izobražuje v strokovnjaka za kompleksno organizacijo gospodarskih organizacij.

Posebni predmeti tega oddelka so: kibernetička organizacija podjetja, kibernetička organizacija gospodarskih integracij, organizacija računovodskega informacij, avtomatizacija proizvodnega procesa, ekonomika transportnega procesa, finančno vodenje podjetij, marketing v poslovanju podjetja.

Tehniško-ekonomski oddelek

Ekonomski študij tega oddelka pomeni nadgradnjo tehničnega študija. Učni načrt je sestavljen tako, da se po določenem minimumu splošnega ekonomskega znanja razvije študij podjetniške ekonomije s sodobnimi metodološkimi predmeti in s posebnim poudarkom na organizacijskih in poslovnih disciplinah.

Študij omogoča izobraževanje tehniško-ekonomskoga strokovnjaka, ki je sposoben opravljati takna tehnična opravila v gospodarskih organizacijah, ki zahtevajo znanje iz ekonomike in organizacije podjetij kot tudi komercialna opravila, kjer je potrebno tehnično znanje.

Predmeti tretjega letnika so: politična ekonomija, ekonomika z osnovami finančne evidence in

analize, poslovna matematika, planiranje in obračunavanje poslovanja, kvantitativne metode pri poslovnih odločitvah, avtomatizirana obdelava podatkov, splošno gospodarsko pravo, statistika. Predmeti četrtega letnika: ekonomika z ekonomskimi politikami Jugoslavije, gospodarske finance, splošna in razvojna politika podjetij, industrijska sociologija.

Opcijski skupini sta:

- a) ekonomika transportnega procesa, kibernetička organizacija podjetja, organizacija proizvodnega procesa
- b) pogodbne blagovnega prometa, zunanjetrgovinsko poslovanje, organizacija in politika blagovnega procesa.

POGOJI ZA VPIS NA II. STOPNJO

Pogoji za vpis na drugo stopnjo študija so:

- a) na drugo stopnjo študija se lahko vpše kandidat:

na komercialni oddelek s končano prvo stopnjo študija na ekonomsko-komercialnem oddelku VEKS,

na finančni oddelek s končano prvo stopnjo študija na ekonomsko-finančnem oddelku VEKS, na organizacijski oddelek s končano prvo stopnjo študija na ekonomsko-komercialnem ali ekonomsko-finančnem oddelku VEKS ali s končano višjo šolo za organizacijo dela.

na tehniško-ekonomski oddelek s končano višjo tehniško šolo ali višjo agronomsko šolo oziroma s končano prvo stopnjo fakultet teh smeri.

Na drugo stopnjo ustreznega oddelka visoke šole se lahko vpše tudi, kdor je uspešno končal študij na prvi stopnji ekonomske fakultete ali višje ekonomske, višje komercialne oziroma višje finančne šole ali druge visoke ali višje šole, ki ustreza študiju ustreznega oddelka prve stopnje VEKS. Vsak primer bo obravnavala vpisna komisija, ki bo določila morebitne diferencialne izpitne in roke, če se učni načrt in učni program razlikujejo od učnega načrta in učnih programov prve stopnje ustreznega oddelka VEKS.

- b) kandidat mora imeti tri leta praktičnih izkušenj.

Na drugo stopnjo študija se lahko vpše tudi kandidat, ki je končal študij na prvi stopnji najmanj s poprečno oceno dobro, če ima šestmesečno delovno dobo doma ali v tujini ali šestmesečno prakso (v ta čas se upošteva med študijem opravljena obvezna šolska praksa).

Na drugo stopnjo študija se lahko vpše tudi kan-

didat, ki nima šestmesečne delovne dobe ali prakse, pa je končal študij na prvi stopnji v jih letih s poprečno oceno najmanj dobro.

IZREDNI ŠTUDIJ

Kot izredni študent se lahko prijavi kandidat, ki izpoljuje prej navedene pogoje za vsako stopnjo študija, a zaradi delovnega razmerja ali drugih opravičenih razlogov ne more obiskovati pouka kot reden študent.

Kandidat za izredni študij na drugi stopnji mora ob vpisu predložiti soglasje svoje delovne organizacije, da mu bo omogočila obiskovati predpisane oblike študija in mu bo v ta namen odobrila vsako leto 28 dni študijskega dopusta.

Za izredne študente prve stopnje organizira šola študij v centrih in sekcijah, in sicer v naslednjih krajih:

Celje — Delavska univerza, Cankarjeva 1/I, telefon 25-34,

Koper — Delavska univerza, Cankarjeva 33, telefon 21-258,

Kranj — Klub gospodarstvenikov, Prešernova 11/I, telefon 21-975,

Ljubljana — Društvo ekonomistov, Titova 19/I, telefon 23-954, interno,

Maribor — na sedežu šole, Razlagova 14, telefon 25-160,

Murska Sobota — Delavska univerza, Ulica Stjepana Kovača, telefon 21-137,

Nova Gorica — Delavska univerza, Kidričeva 9, telefon 21-291,

Novo mesto — Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela, Ulica talcev 2, telefon 21-319, Ravne na Koroškem — Delavska univerza, Čečovje 5.

Za izredne študente druge stopnje organizira šola študij v centrih za izredni študij v Mariboru, Celju in Ljubljani.

Za kritje stroškov izrednega študija (organizacije in pedagoškega dela) plačajo izredni študenti ali njihove delovne organizacije na podlagi računa šole, šoli in centru oziroma sekciji za izredni študij prispevek, ki ga vsako leto določi upravni odbor šole. Prispevek se plača pred vpisom na žiro račun šole št. 518-603-1. Podrobnejše informacije dobijo izredni študenti na šoli in na sedežu centrov in sekcij za izredni študij.

O podrobjem programu izrednega študija obvesti šola izredne študente ob vpisu oziroma z objavami v Našem gospodarstvu.

VIŠJA TEHNIŠKA ŠOLA

Zivimo v dobi tehnike in smo priče njenemu skoraj neverjetnemu razvoju. Na vseh področjih nam prinaša nova odkritja, nove proizvode ter nove, boljše in cenejše postopke za njihovo proizvodnjo. Zato danes brez spoznavanja in uporabe vedno novih dosežkov tehnike ni mogoča rentabilna in mednarodna konkurenčna proizvodnja. Tako tehnika odločilno posega v gospodarstvo in preko njega v ostale panoge človeškega udejstvovanja, ki jim gospodarstvo daje materialno osnovo. Stopnja tehniškega razvoja je postala tudi merilo za stopnjo splošnega razvoja in življenjskega standarda vsakega naroda in človeštva kot celote.

Za takšen razvoj tehnike oziroma za vzdrževanje stika z njenim neprestanim napredkom pa je potrebno vse več tehniških strokovnjakov. V nekaterih razvitih državah pa predstavljajo tehniški strokovnjaki v posameznih gospodarskih panogah tudi četrtino ali celo še večji del skupnega števila zaposlenih:

V naši državi, in tudi v naši republiki, smo ob sicer velikem porastu proizvajalnih sredstev še daleč od takšnega stanja. Našemu gospodarstvu in javnim službam izredno primanjkuje tehniških strokovnjakov vseh stopenj izobrazbe. Analize kažejo, da je njihovo število daleč pod merili, ki veljajo za razvite in tehniško napredne države. Prav to dejstvo v mnogih primerih omejuje možnost izkorisčanja že obstoječih proizvodnih kapacetov, onemogoča organizacijo rentabilne proizvodnje in njen razvoj ter mednarodno konkurenčno sposobnost naših gospodarskih organizacij.

Zato je študij tehnike, ki ga omogoča višja tehniška šola v Mariboru, izredno perspektiven in nudi zelo ugodne in raznolike možnosti strokovnega udejstvovanja.

Višja tehniška šola v Mariboru usposablja svoje študente za strojništvo, elektrotehniko, gradbeništvo, kemijo in tekstilno tehnologijo, za mnogostevilne inženirske službe, ki ne zahtevajo celotne visokošolske izobrazbe.

Učni načrt šole je sodoben in ne zanemarja niti teoretičnega niti praktičnega študija. Za prvo obliko so značilni sodobni učni načrti, optiri med drugim na uporabo elektronskega računalnika, kajti šola razpolaga s sodobnim, pretežno v raziskovalne, razvojne in inženirske probleme orientiranim računalnikom IBM 1130. Za praktični pouk ima ustrezno opremljene laboratorije.

Šola daje tudi izobrazbo za nadaljevanje študija na drugi stopnji tehniško ekonomskega oddelka visoke komercialne šole v Mariboru in na ustreznih fakultetah. Pogoje za nadaljevanje študija na fakultetah določajo njihovi statuti.

Studenti, ki zaključujejo študij na višji tehniški šoli v Mariboru in opravijo diplomsko delo, dobijo strokovni naslov inženirja stroke, ki so jo študirali. Zaposloj se lahko na zahtevnejših samostojnih in vodilnih mestih naslednjih delovnih področij:

— PROIZVODNA OPERATIVA: obratovodje, vodje gradbišč, vodje in pomočniki vodij obratnih pisarn; vodje oddelkov in delavnic ter pomembnejših delovnih skupin; vodstvo in nadzor del na komplikiranih, posebno avtomatiziranih strojnih napravah z elektronskim krmiljenjem; vodje električnih central ter transformatorskih in razdelilnih postaj; vodje in sodelavci kemikalijskih laboratorijs;

— PRIPRAVA PROIZVODNJE (DELA) IN PLANIRANJE: vodje pisarn in oddelkov, kalkulantti, organizatorji dela, planerji, podkalkulantni in analitiki pri kompleksnih in komplikiranih tehnoloških postopkih; konstrukterji komplikiranih orodij in delovnih priprav;

— KONTROLA: vodje oddelkov in pisarn; samostojni kontrolorji za težja dela na zahtevnih, posebno na elektronskih in atomskih kontrolnih napravah, vodje in samostojni sodelavci v kontrolnih laboratorijs; gradbeni nadzorni organi in inšpektorji.

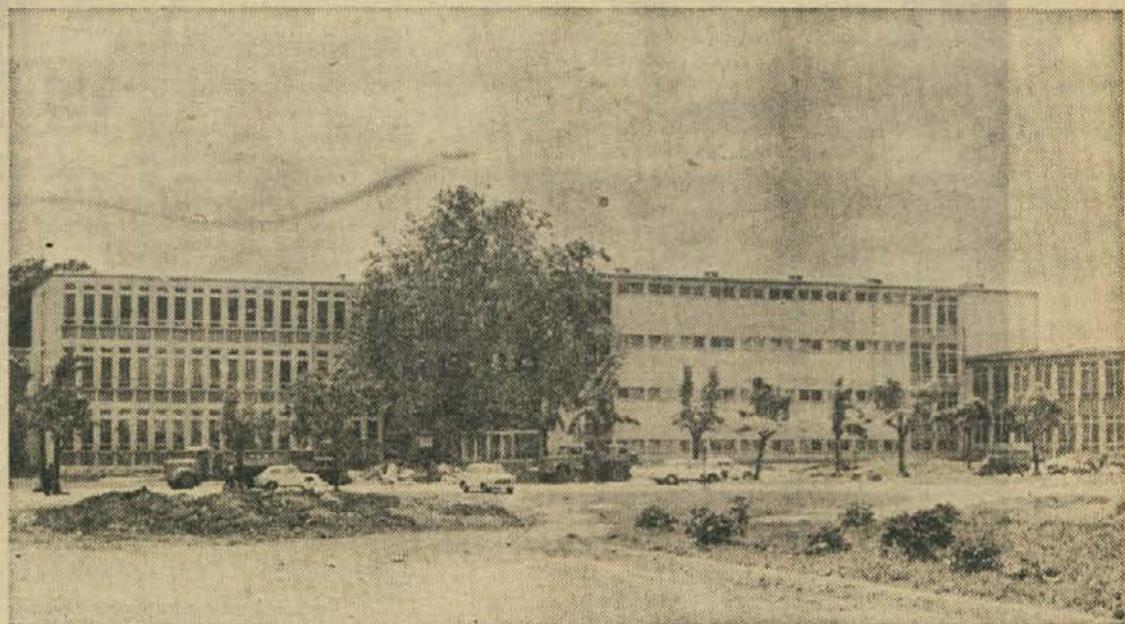
— POGON IN VZDRŽEVANJE: vodje pogonskih in vzdrževalnih obratov in oddelkov; energetiki v večjih obratih; nadzornik strojnih in električnih naprav.

— PROJEKTIRANJE, KONSTRUKCIJA IN RAZVOJ: projektanti in konstruktorji enostav-

torji) in vodje (direktorji, upravniki) manjših in srednjih gospodarskih organizacij oziroma organizacijskih enot.

— JAVNA UPRAVA: domala vsa samostojna in vodilna tehniško-upravna delovna mesta (uprava, planiranje, organizacija, komunalna dela, nadzor itd.).

Spričo slabe zasedbe omenjenih delovnih mest v naših delovnih organizacijah in majhnega števila inženirjev, v znaten meri pa tudi zaradi ustreznosti izobraževalnega koncepta, je povpraševa-

nih konstrukcij, elementov, sklopov in naprav; sodelavci in pomočniki glavnih projektantov za komplikirane in kompleksne projekte, ki zahtevajo drugostopenjsko znanje; samostojni sodelavci v razvojnih oddelkih in laboratorijih; perspektivni planerji;

— TEHNIČNO-KOMERCIJALNE SLUŽBE: vodje in samostojni tehnični referenti v nabavnih in prodajnih oddelkih, posebno v uvozu in izvozu (dodatni pogoji: znanje tujih jezikov); vodje in samostojni referenti investicijskih skupin.

— VODILNE FUNKCIJE: tehniški vodje (direk-

nje po diplomantih višje tehniške šole v Mariboru zelo veliko.

V prid vzgojnih prizadevanj in študijskih uspehov študentov govori tudi dejstvo, da se je že skoraj tisoč njenih diplomantov zaposlilo in mnogi od njih delajo na zelo odgovornih delovnih mestih.

Kandidate za vpis na višjo tehniško šolo v Mariboru obveščamo, da lahko dobijo podrobnejše informacije o študiju v tajništvu šole vsak dan od 8. do 12. ure, soba št. 212.

PEDAGOŠKA AKADEMIIA

Pedagoška akademija v Mariboru je izobraževalno vzgojni visokošolski zavod, ki vzgaja učitelje z višjo strokovno in pedagoško izobrazbo ter organizira in razvija znanstveno delo na področju vzgoje in izobraževanja.

Predavanja na akademiji trajajo dve leti (štiri semestre). Diplomanti akademije dobijo naziv predmetnega učitelja ustrezne stroke.

ORGANIZACIJA STUDIJU

Za uresničevanje izobraževalnih in vzgojnih nalog ter za organizacijo pouka ima akademija študijske smeri, oddelke in predmetne skupine. Na akademiji so tri študijske smeri:

- razredni pouk v osnovni šoli,
- predmetni pouk v osnovni šoli,
- predmetni pouk v strokovnih šolah in izobraževalnih centrih.

Študijske smeri imajo oddelke; ti so enopredmetni ali dvopredmetni.

Na akademiji je 11 oddelkov z 20 študijskimi skupinami.

Studenti vseh študijskih skupin imajo te skupne predmete: pedagogika z zgodovino pedagogike, didaktika, obča in mladinska psihologija, pedagoška psihologija, izbrana poglavja iz filozofije in sociologije, družbenopolitični sistem SFRJ, kulturo ustnega in pismenega izražanja, predvojaško vzgojo in telesno vzgojo ter strokovne predmete, ki so navedeni pri oddelkih.

Studenti že v času študija opravljajo praktično pedagoško delo v obliki skupnih hospitacij in nastopov ter pedagoško praks v I. in III. semestru; ta ima namen vpeljati študente v praktično

opravljanje dela, ki jim ga bo nalagal njihov poklic.

Oddelek za razredni pouk

Na tem oddelku se izobražujejo učitelji za pouk v prvih petih razredih osnovne šole.

Strokovni predmeti: metodika SN, SD in SND, izbrana poglavja iz spoznavanja narave, izbrana poglavja iz spoznavanja družbe, slovenski jezik, metodika slovenskega jezika, izbrana poglavja iz matematike, metodika matematike, metodika likovnega pouka s skicirnim risanjem, metodika tehničnega pouka, metodika telesne vzgoje, metodika glasbenega pouka, glasbeni pouk s kitaro, metodika prostovoljnih dejavnosti, mladinska književnost in zgodovina kulture.

Oddelek za jezike in književnost

Na oddelku za slovanske jezike in književnosti in na oddelku za germaniske jezike in književnosti se izobražujejo predmetni učitelji dveh jezikov.

Oddelka imata te študijske skupine:

- slovenski in srbohrvaški jezik,
- slovenski in ruski jezik,
- slovenski in angleški jezik,
- slovenski in nemški jezik,
- angleški in ruski jezik,
- angleški in nemški jezik,
- ruski in nemški jezik,
- Studijska skupina slovenskega in srbohrvaškega jezika

Strokovni predmeti: slovenski jezik, slovenska književnost do leta 1895, slovenska književnost od leta 1895, metodika slovenskega jezika, srbohrvaški jezik, hrvaška, srbska in makedonska književnost, makedonski jezik, metodika srbohrvaškega jezika;

— študijske skupine slovenskega in tujega jezika: slovenski jezik, slovenska književnost do leta 1895, slovenska književnost od leta 1895, metodika slovenskega jezika, tuj jezik (ruski ali angleški ali nemški), fonetika tujega jezika, interpretacija tekstov tujega jezika, tuja književnost, metodika tujega jezika;

— študijske skupine dveh tujih jezikov: dva tuja jezika, dve fonetiki tujega jezika, interpretacija tekstov dveh tujih jezikov, književnost dveh tujih jezikov, metodika dveh tujih jezikov in slovenski jezik.

Oddelek za zemljepis in zgodovino

Na tem oddelku se izobražujejo predmetni učitelji zemljepisa in zgodovine.

Strokovni predmeti: fizična geografija, družbena geografija, regionalna geografija I. in II. geografija Jugoslavije, geografija Slovenije z osnovnimi terenskimi dela, metodika geografije, uvod v zgodovino, obča zgodovina do leta 1871, obča zgodovina od leta 1871, južnoslovenska zgodovina do leta 1918, zgodovina narodov Jugoslavije, slovenska zgodovina do leta 1918, zgodovina kulture, metodika zgodovine.

Oddelek za biologijo in kemijo

Na tem oddelku se izobražujejo predmetni učitelji biologije in kemije.

Strokovni predmeti: botanika, splošna biologija, zoologija, razvojni nauki, anatomija in fiziologija človeka, biokemija, metodika biologije, osnove mineralogije in geologije, anorganska kemija, organska kemija I., II., metodika kemije.

Oddelek za matematiko in fiziko

Na tem oddelku se izobražujejo predmetni učitelji matematike in fizike.

Strokovni predmeti: algebra z analitično geometrijo, analiza, biometrija, opisna geometrija, metodika matematike, fizika, fizikalni praktikum, metodika fizike.

Oddelek za tehnični pouk in fiziko

Na tem oddelku se izobražujejo predmetni učitelji tehničnega pouka in fizike.

Strokovni predmeti: tehnologija materiala, strojogradnja, tehnično risanje, praktični pouk, metodika tehničnega pouka, osnove matematične analize, fizika, fizikalni praktikum in metodika fizike.

Oddelek za likovni pouk

Na tem oddelku se izobražujejo predmetni učitelji likovnega pouka.

Strokovni predmeti: risanje, slikanje, likovna teorija, umetnostna zgodovina, scenografija, umetniška in uporabna grafika, plastično oblikovanje, estetika oblik z osnovami arhitekture, perspektiva z osnovami opisne geometrije, metodika likovnega pouka.

Oddelek za glasbeni pouk

Na tem oddelku se izobražujejo predmetni učitelji glasbe.

Strokovni predmeti: fiziologija in fonetika, solfeggio in teorija, osnove vokalne tehnike, harmonija, kontrapunkt, spoznavanje instrumentov, zgodovina glasbe, oblikoslovje, klavir, dirigiranje z zborovodstvom, zbor in orkester, vokalna zborovodska literatura, vokalno-zborovodska partitura igra, recitacija, priejanje za ansamble, kitara, metodika glasbenega pouka.

Oddelek za telesno vzgojo z izbirnim predmetom

Na tem oddelku se izobražujejo predmetni učitelji telesne vzgoje in izbirnega predmeta (biologije, geografije, ruskega, nemškega ali angleškega jezika).

Strokovni predmeti telesne vzgoje: teorija telesne kulture, anatomija, fiziologija, biometrija, biomehanika, telesnovzgojni objekti in naprave, atletika, športne in elementarne igre, orodna in talna telovadba, ritmika, preventivna telovadba, metodika telesne vzgoje.

Strokovni predmeti izbirnega predmeta:

- biologija: botanika, splošna biologija, zoologija, razvojni nauki, anatomija in fiziologija človeka, biokemija, metodika biologije;
- zemljepis: fizična geografija, družbena geografija, regionalna geografija I. in II. geografija Jugoslavije, geografija Slovenije z osnovnimi terenskimi dela, metodika geografije;
- ruski jezik, fonetika ruskega jezika, interpretacija ruskih tekstov, ruska književnost, metodika ruskega jezika;

— angleški jezik: angleški jezik, fonetika angleškega jezika, interpretacija angleških tekstov, angleška književnost, metodika angleškega jezika;

— nemški jezik: nemški jezik, fonetika nemškega jezika, interpretacija nemških tekstov, nemška književnost, metodika nemškega jezika.

Kovinarski oddelek

— študijska skupina za kovinarski praktični pouk in tehnologijo

V tej študijski skupini se izobražujejo predmetni učitelji praktičnega pouka in tehnologije, ki jo bodo poučevali na strokovnih šolah.

Strokovni predmeti: seminar iz uporabne matematike, mehanika in nauk o trdnosti, strojno risanje, strojni elementi, mehanska tehnologija za energetike — stroje, mehanska tehnologija I. — osnove rezanja in orodja, tehnologija gradiv I. in II., tehnološke meritve, elektrotehnika, varilna tehnika, tehnološka priprava, organizacija in ekonomika proizvodnje, metodika praktičnega pouka, metodika pouka tehnologije.

Pedagoško-psihološki predmeti: industrijska pedagogika, pedagoška antropologija dela z zgodovino pedagogike, industrijska andragogika, dijagnostika, pedagoška analitika dela, obča in mladinska psihologija in pedagoška psihologija ter ostali skupni (splošni) predmeti kot na ostalih oddelkih.

Dopolnilni študij

Diplomanti akademije ali pedagoških smeri drugih visokošolskih zavodov lahko vpšejo in študirajo dodatno predmetno skupino in si tako pridobijo kvalifikacijo za pouk na predmetni skupini.

Ta študij je namenjen rednim in izrednim študentom.

Za vpis, testiranje, opravljanje izpitov in za pogoje vpisa v višji semester veljajo predpisi izbrane predmetne skupine.

Diplomanti z višjo izobrazbo in študenti drugih visokošolskih zavodov lahko študirajo samo pedagoško-psihološke predmete. Isto velja za osebe s končano štiriletno srednjo šolo, ki že opravljajo vzgojno-izobraževalno delo v srednjih šolah ali v domovih teh šol. Ta študij je namenjen le izrednim študentom.

Izredni študij

Akademija ima posebna predavanja in vaje za izredne študente, če je na posamezno študijsko skupino vpisanih dovolj izrednih študentov. Seminarji za izredne študente so intenzivni ter skoncentrirani po predmetih; težišči je na obveznih vajah, brez katerih kandidat ne more opravljati izpitov. Predavanja so v ciklusi. V enem ciklusu sta dva predmeta. Po zaključku predavanj obeh predmetov se študenti dva do tri tedne pripravljajo na izpite, nato je izpiti rok. Po izpitem roku so predavanja dveh novih predmetov. V treh letih absolvirajo izredni študenti predavanja in vaje vseh predmetov prvega in drugega letnika.

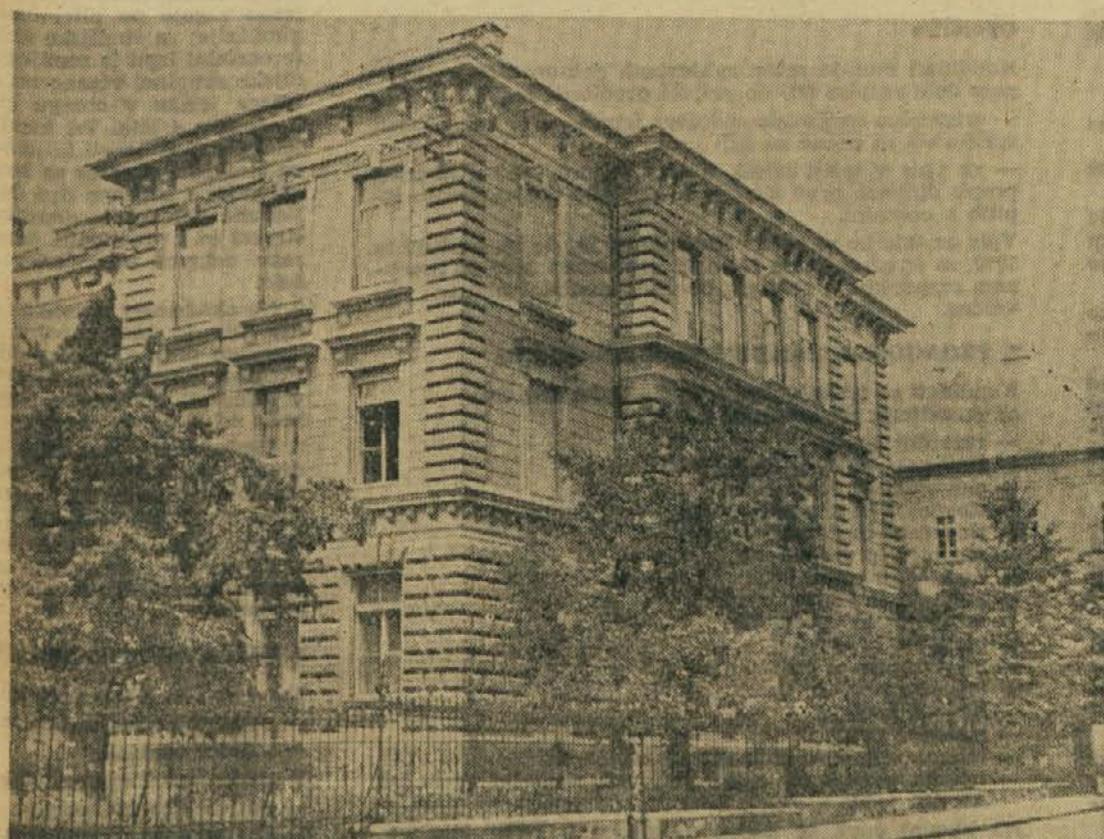
Možnosti zaposlitve diplomantov

Studenti, ki dokončajo študij na študijski smeri za razredni pouk in predmetni pouk v osnovni šoli, se lahko zaposljijo na osnovnih šolah kot razredni in predmetni učitelji.

Studenti, ki dokončajo študij na študijski smeri za predmetni pouk v strokovnih šolah in izobraževalnih centrih, se lahko zaposljijo na strokovnih šolah in izobraževalnih centrih kot predmetni učitelji ustrezne stroke.

Možnosti in pogoji za nadaljevanje študija

Osnovni smoter pedagoške akademije je s študijem oblikovati in vzgajati učne moći za osnovne in strokovne šole. Izredno prizadetni študenti študijske smeri za razredni in predmetni pouk imajo možnost nadaljevati študij po posebnem dogovoru na ustreznem oddelku filozofske fakultete; opraviti morajo diferencialne izpite.

ZDruženje visokošolskih zavodov v Mariboru

RAZPISUJE

po 27., 28. in 31. členu zakona o visokem šolstvu, po ustreznih določilih šolskih statutov in dogovoru s šolami

NATEČAJ ZA VPIS

v I. letnik višjih šol in I. in II. letnik visoke ekonomsko komercialne šole v Mariboru v študijskem letu 1970/71

I. VISOKA EKONOMSKO KOMERCIALNA ŠOLA V MARIBORU

Kandidati se lahko vpisujejo:

- 1. za študij na prvo stopnji v študijska oddelka:
  - ekonomsko komercialni smeri za:
    - splošno komercialo,
    - znanje trgovine,
    - turizem in gostinstvo ter transport;
  - ekonomsko-finančni smeri za:
    - bankarstvo ter knjigovodstvo in finance;
  - 2. za študij na drugi stopnji v študijske oddelke:
    - marketing,
    - finančni,
    - organizacijski ter
    - tehnično-ekonomski oddelek.

Pogoji za vpis

1. Pogoji za vpis na prvo stopnjo študija
Na prvo stopnjo študija se lahko vpše kandidat, ki je uspešno končal štiriletno srednjo šolo, in kandidat, ki ni končal srednje šole, ima pa najmanj štiriletnje delovne izkušnje v komercialni ali finančni službi, če uspešno opravi preizkusni izpit.

Kdor se želi vpisati na turistično-gostinsko ter zunanjetrgovinsko smer, mora opraviti preizkus znanja iz tujega jezika. Pri preizkusu mora dobro obvladati snov učbenika tujega jezika zadnjega letnika srednje šole.

2. Pogoji za vpis na drugo stopnjo študija:
a) na drugi stopnji študija se kandidat lahko vpše:

na komercialni oddelek s končano prvo stopnjo študija na ekonomsko komercialnem oddelku VEKS,

na finančni oddelek s končano prvo stopnjo študija na ekonomsko finančnem oddelku VEKS,

na organizacijski oddelek s končano prvo stopnjo študija na ekonomsko komercialnem ali ekonomsko finančnem oddelku VEKS ali s končano višjo šolo za organizacijo dela,

na tehnično ekonomski oddelek s končano višjo tehnično šolo ali višjo agronomsko šolo oziroma s končano prvo stopnjo fakultet teh smeri.

Na drugo stopnjo ustrezega oddelka visoke šole se lahko vpše tudi kdor je uspešno končal študij na prvi stopnji ekonomsko komercialne ali višje ekonomsko, višje komercialne oziroma višje finančne šole ali druge visoke oziroma višje šole, ki ustreza študiju ustrezega oddelka prve stopnje VEKS.

Vsak primer bo obravnavala vpisna komisija, ki bo določila morebitne diferencialne izpise in roke, če se učni načrti in učni programi razlikujejo od učnega načrta in učnih programov prve stopnje ustrezega oddelka VEKS.

b) Kandidat mora imeti tri leta praktičnih izkušenj.

Na drugo stopnjo študija se lahko vpše tudi kandidat, ki je končal študij na prvi stopnji najmanj s poprečno oceno dobro, če ima šestmesečno delovno dobo doma ali v tujini ali šestmesečno prakso (v ta čas se upošteva med študijem opravljena obvezna šolska praksa).

Na drugo stopnjo študija se lahko vpše tudi kandidat, ki nima šestmesečne delovne dobe ali prakse, pa je končal študij na prvi stopnji v dveh letih s poprečno oceno najmanj dobro.

3. Kandidat za izredni študij na drugi stopnji mora ob vpisu predložiti soglasje svoje delovne organizacije, da mu bo omogočila obiskovati predpisane oblike študija in mu v ta namen odobrila vsako leto 28 dni študijskega dopusta.

Kandidati za izredni študij morajo pred vpisom nakazati na žiro račun šole št. 518-603-1 določen prispevek za stroške organizacije in za predavanja v centrih za izredni študij. Natančne informacije o finančnih pogojih za izredni študij lahko dobite na sedežih vseh centrov in sekcij.

Za izredne študente prve stopnje organizira šola študij v centrih in sekcijah, in sicer v naslednjih krajih: Celje — Delavska univerza, Cankarjeva 1/I, telefon 25-34,

Koper — Delavska univerza, Cankarjeva 33, telefon 21-258, Kranj — Klub gospodarstvenikov, Prešernova 11/II, telefon 21-975,

Ljubljana — Društvo ekonomistov, Titova 19/I, telefon 23-951,

Maribor — na sedežu šole, Razlagova 14, telefon 25-160, Murska Sobota — Delavska univerza, Ulica Stefana Kovača, telefon 21-137,

Nova Gorica — Delavska univerza, Kidričeva 9, telefon 21-291,

Novo mesto — Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela, Ulica talcev 2, telefon 21-319,

Ravne na Koroškem — Delavska univerza, Čečovje 5.

Za izredne študente druge stopnje organizira šola študij v centrih za izredni študij, in sicer v Mariboru, Celju in Ljubljani.

Opozorilo

Kandidati morajo razen zahtevanih dokumentov v skupnem delu razpisa (II) ob prijavi predložiti še:

- originalno spričevalo zadnjega letnika, če v zaključnem spričevalu ni ocene za tuji jezik,
- za vpis v tretji letnik (druga stopnja) sodno overjen prepis diplome prve stopnje in potrdilo o opravljenih izpitih z ocenami.

Vpis na šolo bo za redne študente od 21. do 30. septembra 1970, za izredne pa od 1. do 19. septembra 1970 po posebnem razporedu, o katerem bo vsak kandidat pismeno obveščen.

2. PEDAGOŠKA AKADEMIA V MARIBORU

Kandidati se lahko vpisajo v te študijske skupine:
a) za učitelje na osnovnih šolah:

- razredni pouk,

- slovenski in srbohrvaški jezik,

- slovenski in ruski jezik,

- slovenski in angleški jezik,

- nemški in angleški jezik,

- nemški in ruski jezik,

- angleški in nemški jezik,

- zemljepis in zgodovina,

- biologija in kemija,

- matematika in fizika,

- tehnični pouk in fizika,

- likovni pouk,

- glasbeni pouk,

- telesna vzgoja in biologija ali zemljepis,

- telesna vzgoja in ruski jezik ali angleški jezik ali nemški jezik.

Na likovni pouk se lahko vpše samo redni študenti.

b) za učitelje na strokovnih šolah in v izobraževalnih centrih:

— kovinarški praktični postopki tehnologija materiala. V skupino, navedeno pod a) se lahko vpše samo izredni študenti. Študij na akademiji traja 4 leti. Diplomant dobije visokošolsko izobrazbo in naziv predmetnega učitelja. Študij je moč nadaljevati na sorodnih fakultetah in umetniških akademijah, vendar so prestopni pogoji različni.

Vpisni pogoji

1. Na akademijo se lahko vpše kandidati, ki so z zaključnim izpitom končali ustrezen srednjo šolo, na kateri je trajal pouk najmanj štiri leta in sicer:
na razredni pouk: s končano gimnazijo, učiteljiščem ali srednjo vzgojiteljsko šolo; drugih srednjih šol morajo opraviti diferencialni izpit iz slovenskega jezika v obsegu gimnazije.

na zemljepis in zgodovino: s končano gimnazijo, učiteljiščem ali srednjo vzgojiteljsko šolo; drugih srednjih šol morajo opraviti diferencialni izpit iz zemljepisa in zgodovine v obsegu gimnazije;

na jezikovne študijske skupine: s končano gimnazijo, učiteljiščem ali srednjo vzgojiteljsko šolo; drugih srednjih šol morajo opraviti diferencialni izpit iz slovenskega jezika v obsegu gimnazije.

na biologijo in kemijo: s končano gimnazijo, učiteljiščem ali srednjo vzgojiteljsko šolo; drugih srednjih šol morajo opraviti diferencialni izpit iz biologije v obsegu gimnazije.

na matematiko-fiziko ter na tehnični pouk in fiziko: s končano gimnazijo, učiteljiščem ali srednjo vzgojiteljsko šolo; drugih srednjih šol morajo opraviti diferencialni izpit iz fizike v obsegu gimnazije, srednje za telesno vzgojo diferencialni izpit iz kemije v obsegu gimnazije, s tehničnih srednjih šol diferencialni izpit iz kemije in biologije v obsegu gimnazije (absolventi delka za kemijo opravljajo le diferencialni izpit iz biologije), in v vseh drugih srednjih šol diferencialni izpit iz fizike, kemije in biologije v obsegu gimnazije;

na matematiko-fiziko ter na tehnični pouk in fiziko: s končano gimnazijo, učiteljiščem ali srednjo vzgojiteljsko šolo; drugih srednjih šol morajo opraviti diferencialni izpit iz matematike in fizike v obsegu gimnazije, srednje za telesno vzgojo diferencialni izpit iz kemije v obsegu gimnazije, s tehničnih srednjih šol diferencialni izpit iz kemije in biologije v obsegu gimnazije (absolventi delka za kemijo opravljajo le diferencialni izpit iz fizike).

na likovni pouk: s končano srednjo šolo, vendar morajo vsi kandidati opraviti posebno preizkušnjo, ki obsegajo risbo po naravi in zamislji ter dogovor s kandidatom; leta naj pokaze znanje umetnosti zgodovine in likovne teorije;

na glasbo: s končano srednjo šolo, vendar morajo vsi kandidati opraviti posebno preizkušnjo muzikalnosti ter pokazati znanje instrumenta in glasbene teorije;

na telesno vzgojo iz izbirnih predmetov: s končano gimnazijo, učiteljiščem in srednjo vzgojiteljsko šolo; na skupino, vezano na biologijo, s končano srednjo kmetijsko šolo. Drugih srednjih šol morajo opraviti za študijsko skupino, vezano na biologijo, diferencialni izpit iz biologije v obsegu gimnazije, če končali srednjo šolo za telesno vzgojo po diferencialni izpit iz kemije v obsegu gimnazije; za študijsko skupino, vezano na zemljepis, diferencialni izpit iz zemljepisa v obsegu gimnazije; za študijske skupine, vezane na jezik, diferencialni izpit iz tujega jezika v obsegu gimnazije, če ga niso študirali 8 oziroma 4 leta. Vsi kandidati morajo opraviti preizkus telesnih sposobnosti in morajo biti zdravniško pregledani.

na študijsko skupino za kovinarski praktični pouk in tehnologijo: s končano dve do tri letni šolo za visoko kvalificirane delavce kovinarske stroke (delovodsko ali mojstrsko) in s predhodno končano triletno šolo za kvalificirane delavce kovinarske stroke in osemletno osnovno šolo.

na študijsko skupino za kovinarski praktični pouk in tehnologijo: s končano dve do tri letni šolo za visoko kvalificirane delavce kovinarske stroke (delovodsko ali mojstrsko) in s predhodno končano triletno šolo za kvalificirane delavce kovinarske stroke in osemletno osnovno šolo.

2. Na akademijo se lahko vpše tudi kdor ni končal srednje šole in ima popolno osemletno šolo ter štiriletno prakso, če uspešno opravi preizkusni izpit.

Program in navodila za preizkusni izpit morajo biti objavljeni na oglašnih deskah visokošolskih zavodov, v študentskem domu, študentskem listu Katedra in v dnevnikih Delo in Večer.

Prijavo z zahtevanimi listinami pošljite po pošti na tajništvo šol ali jih predajte osebno dnevno od 10. do 12. ure na te naslove:

Visoka ekonomsko komercialna šola Maribor, Razlagova 14, telefon 25-160,

Pedagoška akademija Maribor, Mladinska ulica 9, telefon 22-171,

Višja agronomska šola Maribor, Vrbanska ulica 30, telefon 22-105,

Višja pravna šola Maribor, Mladinska ulica 9, telefon 21-049,

Višja tehnička šola Maribor, Smetanova ulica 17/I, telefon 25-530.

Prijava z zahtevanimi listinami pošljite po pošti na tajništvo šol ali jih predajte osebno dnevno od 10. do 12. ure na te naslove:

Visoka ekonomsko komercialna šola Maribor, Razlagova 14, telefon 25-160,

Pedagoška akademija Maribor, Mladinska ulica 9, telefon 22-171,

Višja agronomska šola Maribor, Vrbanska ulica 30, telefon 22-105,

Višja pravna šola Maribor, Mladinska ulica 9, telefon 21-049,

Višja tehnička šola Maribor, Smetanova ulica 17/I, telefon 25-530.

Prijava z zahtevanimi listinami pošljite po pošti na tajništvo šol ali jih predajte osebno dnevno od 10. do 12. ure na te naslove:

Visoka ekonomsko komercialna šola Maribor, Razlagova 14, telefon 25-160,

Pedagoška akademija Maribor, Mladinska ulica 9, telefon 22-171,

Višja agronomska šola Maribor, Vrbanska ulica 30, telefon 22-105,

Višja pravna šola Maribor, Mladinska ulica 9, telefon 21-049,

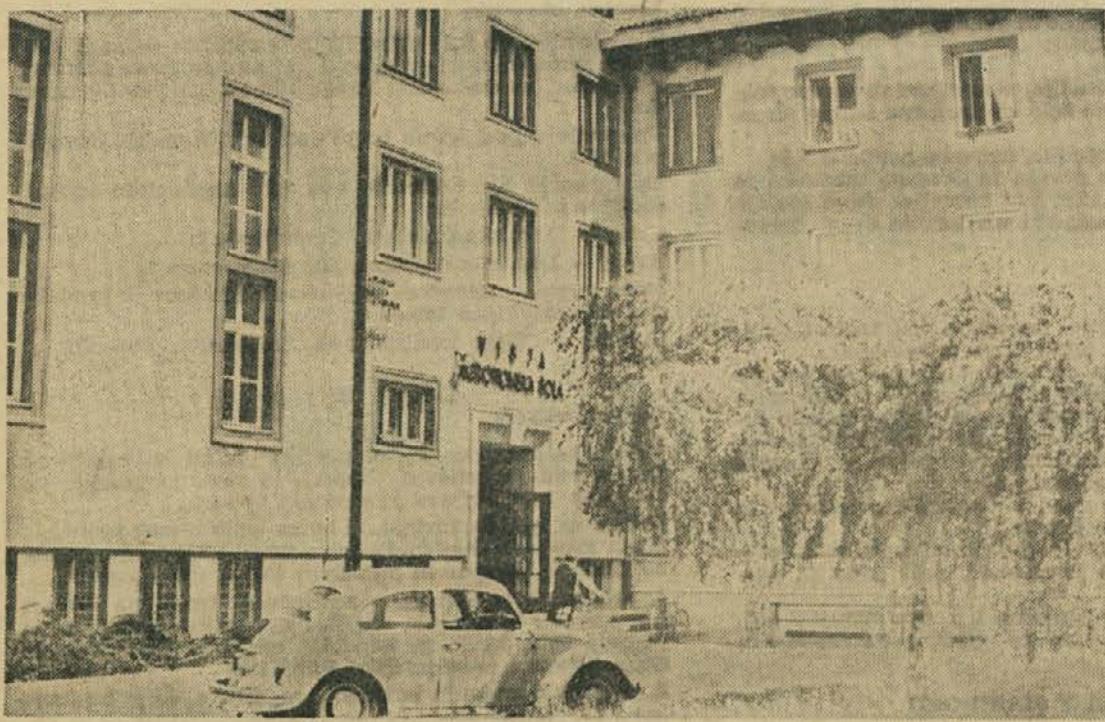
Višja tehnička šola Maribor, Smetanova ulica 17/I, telefon 25-530.

Prijava z zahtevanimi listinami pošljite po pošti na tajništvo šol ali jih predajte osebno dnevno od 10. do 12. ure na te naslove:

Visoka ekonomsko komercialna šola Maribor, Razlagova 14, telefon 25-160,

Pedagoška akademija Maribor, Mladinska ulica 9, telefon 22-171,

VIŠJA AGRONOMSKA ŠOLA

Studij na visji agronomski šoli v Mariboru traja štiri semestre oziroma dve leti in daje zaključeno prvo stopnjo visokošolske izobrazbe. Namen šole je izobraziti specializirane in sodobnim razmeram prilagojene profile praktičnih organizatorjev kmetijske proizvodnje na višji tehnični ravni.

Že ob vpisu se kandidat odloči za eno izmed smernic študija.

Tehnološke usmeritve: sadjarstvo-vinogradništvo, poljedelstvo, živiloreja, poljedelstvo-živiloreja ali pospeševanje kmetijske proizvodnje.

a) Usmeritev v sadjarsko-vinogradniško tehnologijo

Na tem oddelku se usposabljamjo sadjarski in vinogradniški strokovnjaki, da bodo lahko samostojno vodili proizvodne in predelovalne sadarske ali vinogradniške obrate. Velik poudarek je na primerni tehnični, tehnološki in organizacijsko-ekonomski izobrazbi, ki jo zahteva sedanja in bodoča sadarska in vinogradniška proizvodnja. Diplomanti sadarsko-vinogradniškega oddelka imajo možnost diplomirati tudi na pospeševalni usmeritvi splošnega oddelka s tem, da se jim prizna sadarsko-vinogradniška skupina predmetov kot osnovna usmeritev, ki je ekvivalentna poljedelsko-živilorejski skupini predmetov.

b) Poljedelska usmeritev

Na tem oddelku se usposabljamjo sadjarski in vinogradniški strokovnjaki, da bodo lahko samostojno vodili proizvodne in predelovalne sadarske ali vinogradniške obrate. Velik poudarek je na primerni tehnični, tehnološki in organizacijsko-ekonomski izobrazbi, ki jo zahteva sedanja in bodoča sadarska in vinogradniška proizvodnja.

Diplomanti sadarsko-vinogradniškega oddelka imajo možnost diplomirati tudi na pospeševalni usmeritvi splošnega oddelka s tem, da se jim prizna sadarsko-vinogradniška skupina predmetov kot osnovna usmeritev, ki je ekvivalentna poljedelsko-živilorejski skupini predmetov.

c) Usmeritev v živilorejsko tehnologijo

Vzgaja strokovnjake, ki so dobro seznanjeni z vsemi novimi tehnološkimi postopki moderne vzreje živali. Strokovnjaki morajo do potankosti poznati osnove krmiljenja, preventivne ukrepe za očuvanje zdravja živali, poleg tega pa morajo biti dobri organizatorji — ekonomisti.

d) Usmeritev v poljedelsko in živilorejsko tehnologijo

Vzgaja strokovnjake za operativne vodje poljedelstva in živiloreje na kmetijskih obratih s kombinirano proizvodnjo. Osnovni poudarek je na teoretičnem in praktičnem obvladanju tehnologije pridelovanja najvažnejših poljščin in vseh novih tehnoloških postopkov moderne vzreje živali.

e) Usmeritev v pospeševanje kmetijske proizvodnje

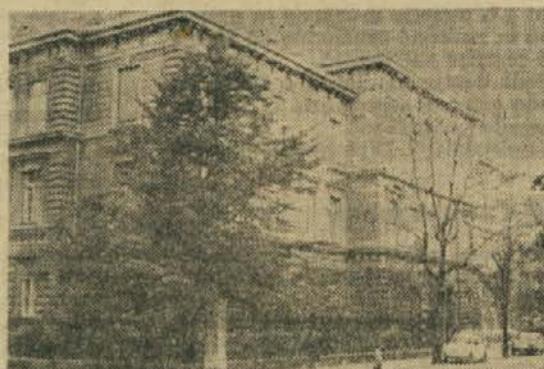
Na tej usmeritvi je poleg poljedelsko-živilorejskih ali sadjarsko-vinogradniških predmetov, ki naj študentom dajo potrebno teoretično in praktično strokovno znanje. Poseben poudarek na spoznavanju problemov razvoja vasi in malih kmetijskih proizvajalcev. Studij na tej usmeritvi usposobi študenta za delo s kmeti v procesu pospeševanja njihove proizvodnje, njenega usmerjanja in dodatnega izobraževanja neposrednih proizvajalcev.

VIŠJA PRAVNA ŠOLA

Višja pravna šola je samostojni in samoupravni visokošolski zavod za pravne in z njimi povezane druge družbene znanosti.

Šola je bila ustanovljena z zakonom o višji pravni šoli v Mariboru (Uradni list LRS, št. 23/60) leta 1960.

Redni študij na šoli traja dve leti (štiri semestre). Z diplomo dobi študent strokovni naziv pravnik. Študenti na šoli so lahko redni in izredni.

Kot izredni študent se lahko vpše, kdor ima sicer vse pogoje za vpis, pa se zaradi delovnega razmerja ali iz drugih opravičenih razlogov ne more udeleževati pouka kot redni študent. Za izredne študente lahko organizira šola tečaje, predavanja, seminarne vaje in podobno.

Studij na šoli je enoten; učni načrt obsega predavanja iz naslednjih predmetov: uvod v pravoznanstvo, sociologijo, politična ekonomija, ustavno pravo, javna uprava, organizacija pravosodja, organizacija in upravljanje gospodarskih organizacij, ekonomika SFRJ, rodbinsko pravo, osnove narodne obrambe I., telesna vzgoja, evidenca pravnih razmerij, upravni postopki in upravni spor, javne finance SFRJ, osnove civilnega prava I. (splošni del, stvarno in dedno pravo), osnove civilnega prava II. (obligacijsko pravo in posli blagovnega prometa), osnove civilnih sodnih postopkov, osnove kazenskega prava s postopkom, osnove delovnih razmerij in socialne varnosti, osnove knjigovodstva, kultura ustnega in

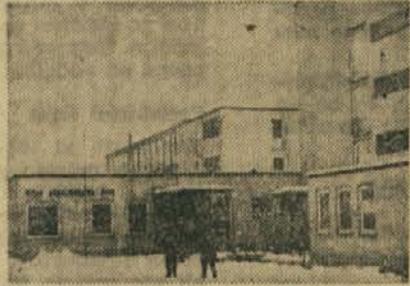
pismenega izražanja, osnove narodne obrambe II.

Šola organizira za izredne študente študij v centrih na sedežu šole in izven njega, če se za študij v takšnem centru prijavi ustrezeno število izrednih študentov.

Diplomant šole se lahko zaposli v raznih službah pri družbenopolitičnih skupnostih, zavodih družbenih služb, drugih javnih službah in družbenih organizacijah, prav tako pa tudi v splošni, pravni ali komercialni službi gospodarske organizacije.

Diplomant šole lahko študij nadaljuje. V tem primeru mora izpolniti pogoje, ki jih postavlja fakulteta.

VIŠJA STOMATOLOŠKA ŠOLA

ŠTUDENTSKI DOM MARIBOR

TYRŠEVA ULICA 2.

RAZPISUJE

v študijskem letu 1970/71 natečaj za sprejem 288 študentov in 118 študentek v svoja domova v Tyrševi ulici 23 in ulici Ob parku 7.

I. RAZPISNI POGOJI

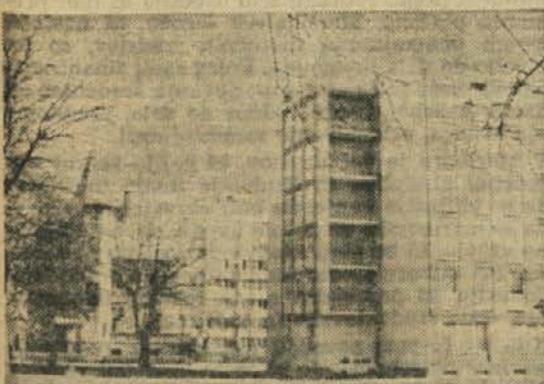
V študentski dom so lahko sprejeti študenti mariborskih visokošolskih zavodov, ki imajo dobre ocene in slab materialno stanje. Prednost pri sprejemanju bodo imeli prosilci, ki so doma iz tistih območij v SR Sloveniji, kjer je podpovprečno število študentov.

II. PRIJAVA IN SPREJEM

Vsi prosilci morajo vložiti prošnjo na predpisnem obrazcu in jo kolkovati z 0,50 din državne takse. Prošnji morajo priložiti:

a) novince:

1. prepis spričevala o zrelostnem izpitu oziroma sporočilo o opravljenih izpitih,
2. dokazilo o premoženjskem stanju in dohodkih: potrdilo o izplačanem osebnem dohodku staršev ali zakonca za prvo polletje 1970, odrezek o izplačani pokojnini v zadnjem mesecu (prosilci upokojenih staršev), potrdilo o premoženjskem stanju in druga potrdila, če je več virov dohodkov,

3. izjavo poroka za poravnava morebitnega dolga za stanarino z overovljenim podpisom,
4. zdravniško potrdilo,
5. dve fotografiji 4 x 6 cm,
6. frankirano pisemsko ovojnico z natančnim naslovom za odgovor;

b) stari prosilci:

Prosilci, ki že stanujejo v domu in obnavljajo prošnjo za bivanje v njem, priložijo prošnji navedene priloge, razen pod zap. št. 4 in 5.

Prošnje za sprejem v študentski dom je treba vložiti v upravi domu (Maribor, Tyrševa ulica 23), kjer so na voljo tudi predpisani obrazci. Rok za prijavo je

a) za stare stanovale, ki obnavljajo prošnje, 30. junij 1970,

b) za nove prosilce 31. julij 1970.

Komisija, ki bo reševala prošnje, bo prosilce o rešitvah obvestila preko uprave študentskega doma.

Nepopolnih prošenj ali prošenj brez prilog komisija ne bo obravnavala.

Naš »prospekt« je improviziran, namenjen pa je izključno študentom novincem, in sicer tistim, ki Maribora ne pozna bolje kot avtor tega članka. V osebni izkaznici Maribora stojijo nekatere stvari takole:

rojstno leto: 1254.

Velikost danes: 110.000 prebivalcev.

Značaj: velik industrijski center, naravno središče Stajerske in severovzhodne Slovenije.

Klima: (splošno) mila.

Posebnosti: izrazit primer mesta, ki zaradi odrezenega zaledja (v bližini je državna meja) v zadnjih letih ni tako napredovalo, kot bi lahko. Razen imena moramo vsekakor povedati kaj več, če se predstavimo. In ker je že navada takšna, je potrebno povedati tudi nekaj iz zgodovine. Tod so živelji ljudje že zgodaj. Ugodne geografske razmere so omogočile obrtnikom in trgovcem, da so pod tedanjo utrbo na Piramidi postavili svoje krošnjarije ter delali in prodajali. Bližina Pohorja in Kozjaka je dala kruh trgovcem z lesom in splavljarem. Mesto je postal Maribor že leta 1254 in se je takrat imenoval Marchburg (po utrdbi, ki so jo postavili Sponhajmi).

Potem se je Maribor razviljal, stagniral in zopet razviljal, odvisno od tega, kakšne razmere so vla-

dustrija se je razmahnila, kulturna vloga utrdila, gospodarski potencial v zadnjih letih pa ni takšen, kot bi lahko bil. Vendar to ne pomeni, da bo Maribor v bodoče nazadoval; pričakujemo lahko prav nasprotno, da bo sedaj, ko so meje vse bolj odprte, zopet pridobil na veljavni ter postal mesto mednarodnega pomena.

Sedanja kvalifikacijska struktura prebivalstva je na razmeroma nizki stopnji, saj v mnogih delovnih organizacijah primanjkuje šolanih kadrov.

DELO - PROSTI ČAS

Dan je navadno razdeljen na tri enake dele: osem ur dela, osem ur razvedrilna in osem ur počitka. Dobro vemo, da za marsikoga to ne velja, prav gotovo pa ne za študente, ki so se namenili študij končati v kolikor toliko doglednem času. To pomeni, da se osemurni delavnik raztegne na petnajst ur, če pa si študent hoče privoščiti nekaj

VODIČ PO MARIBORU (ZA BODOČE BRUCE IN BRUCULJE)

dale v njegovi neposredni okolici ali pa v domovini njegovih vladarjev. V turških časih ga tudi močno obzidje ni moglo obvarovati pred krutimi osvajalcji, da ga le-ti ne bi nekajkrat napadli in oropali. Neprestana turška nevarnost je zavrla razvoj mesta, zlasti še zato, ker trgovina z jugom ni več cvetela. Tudi Napoleonični časi, ki so na primer Ljubljani pomagali do pomembne vloge, Mariboru niso prizanesli. Po prenehanku turške nevarnosti beležimo ponovni vzpon mesta, ki je bilo na poti od Dunaja do Trsta pomembna trgovska postojanka. Še hitrejši razvoj se je pričel z gradnjo železnice. Komaj dvajset let po tistem, ko je v Angliji začivila Stephensonova lokomotiva, je Maribor dobil železniško povezavo s severom in to je njegova zgodovinska kurioznost med jugoslovanskimi mesti. Tedaj je postal tudi važno prometno križišče, zlasti še po izgraditvi železnice na Madžarsko in pozneje na Koroško. Od tod dalje moremo trditi, da je Maribor začel dobivati značilno industrijsko podobo, ki jo je danes še okreplil. Tega seveda ne pripisujemo zgolj naključju, marveč predvsem temu, da je v bližini na razpolago dovolj energetske osnove, delovne sile, dobre prometne zveze pa so pritegnile zanimanje tujega kapitala, ki si je Maribor izbral zaradi bližine srednje Evrope. Maribor je medtem že davno prerasel mestno obzidje, ki je dandanes žal precej zanemarjeno in je bolj predmet obravnav zgodovinarjev kot pa zgodovinska posebnost, ki bi se je zavedali. Mesto se je začelo širiti tudi na desni breg, pozneje pa je zajelo predmestne zaselke, da bi zbrisalo meje med mestnimi četrtmi in postal celota.

Maribor je ves čas bil središče Stajerske, pozneje pa se je njegov vpliv razširil na obmurske in prekmurske kraje. Tako se je kreplila njegova kulturna in gospodarska vloga, nekaj časa pa tudi politična, saj je bil Maribor po prvi svetovni vojni glavno mesto tako imenovane mariborske oblasti.

Ko govorimo o kulturnem središču, moramo upoštевati nekaj dejstev, ki govore, da je mariborsko slovensko prebivalstvo začelo že zelo zgodaj organizirati boj za narodnostne pravice, čeprav nemara v nekoliko težjih pogojih kot drugod, saj je živelod od številno nemško prebivalstvo, šovinistično razpoloženo proti slovenskemu življu. Iz tistih časov je pomembno omeniti ustanovitev gimnazije (1758), pozneje pa čisto slovenske kulturne ustanove: čitalnico (1861), časnik Slovenski narod, Dramatično glasbeno in zgodovinsko društvo. Tako je Maribor v resnicu postal ne le žarišče slovenstva, marveč tudi aktivnega kulturnega prebujanja in ustvarjanja.

Povojni razvoj je pripomogel tudi našemu mestu, da je napravilo nekaj hitrih korakov naprej. In-

veselih uric, gre to na račun počitka. Kljub temu pa je potrebno omeniti, kakšne možnosti ali pogoje bo imel mariborski študent v času svojega študija, da bi čas čim bolj učinkovito izrabil.

V Mariboru deluje šest visokošolskih zavodov, ki jih je s posebnimi zakoni ustanovila skupščina SR Slovenije v razdobju od 1959. do 1961. leta: višja ekonomsko-komercialna šola (VEKS) — ustanovljena 2. julija 1959, od leta 1969 pa visoka ekonomsko-komercialna šola, višja tehniška šola (VTŠ) — 26. novembra 1959, višja agronomski šola (VAŠ) — 24. junija 1960, višja pravna šola (VPS) — 24. junija 1960, višja stomatološka šola (VSS) — 24. junija 1960, pedagoška akademija (PA) — 26. junija 1961.

Zaradi boljše koordinacije njihovega dela in razvoja je republiška skupščina z zakonom ustanovila še

zdržanje visokošolskih zavodov v Mariboru (ZVZM) — 23. maja 1961. Končno je bila v zdržanju vključena še študijska knjižnica, ki se je preimenovala v študijsko in visokošolsko knjižnico v Mariboru.

DELOVNI ČAS

Urniki so največkrat, žal, tako sestavljeni, da študentje z njimi niso najbolj zadovoljni, to pa predvsem zaradi tega, ker so predavanja dopoldne in popoldne z vmesnimi prekinjitvami. Študente bo torej zanimalo, kako lahko izkoristijo vmesni čas.

Navedli bi nekaj možnosti za intenzivno delo, predvsem tistim študentom, ki zaradi oddaljenosti tačas ne morejo domov. Osrednja knjižnica mariborskih visokošolskih zavodov je študijska in visokošolska knjižnica, ki ima bogat knjižni fond, študentom pa sta na razpolago študijska soba in čitalnica. Poleg tega je v Mariboru bogata mestna knjižnica, ki sicer nima dovolj strokovne literatur, ima pa veliko čitalnico. Omeniti velja še delavsko knjižnico na Taboru, ki ima predvsem bogat leposlovn knjižni fond. Višje šole pa so poskrbeli tudi za to, da dobijo študentje

strokovno literaturo na šoli. V ta namen so bile ustanovljene številne knjižnice in študijske sobe na šolah.

Idealno organiziranega študija seveda ne more biti, zato je uspeh študenta v veliki meri odvisen od tega, kako se v času svojega študija pripravlja na bodoči poklic, kakšen je delež njegovega osebnega prizadevanja pri obvladovanju materijalne in kaj mu lahko nudi šola. Visokošolski pouk je organiziran tako, da računa na določeno zrelost svojih slušateljev, ki morajo mimo predpisanega programa poglabljati svoje znanje, da bi mogli postati samostojni v sferah svojega poklica. Zato je nujno, da vsak študent-novinec že v začetku spozna, kolikšnega pomena je študij v pravem pomenu besede, torej učenje, ki vedno išče nekaj novega na podlagi pridobljenega znanja. Samo stereotipno srednješolsko učenje »na izust« je polovičarsko, v praksi pa se pokaže za zelo neučinkovito. Če gledamo stvari s stališča samostojnega, poglobljenega in zrelega dela, potem moramo vsekakor že v začetku priporočati uporabljanje literature, in sicer najnovejše, ki se je v javnosti pojavila.

Izpit so mnogokrat nerealno preverjanje znanja, saj se zgodi, da kdaj pa kdaj na njih uspejo takšni študentje, ki so se pripravljali prav malo in malo tudi znajo, na drugi strani pa ne uspejo zelo prizadevni, ker so na izpitu »imeli smolo«. Treba je trezno oceniti, da ima profesor zelo malo možnosti, da bi slehernega kandidata podrobno pretipal, zlasti še, če nima asistenta. Mnenje, da so vprašanja na izpitu kakor krogla na fronti, kandidati pa bori, ki jih bo zadele ali ne, seveda ni dovolj razumno, ampak je posledica preprečanja, da je študij formalnost, ki mora zadostiti minimalnim pogojem, da se pride do diplome. Ravno takšnega preprečanja pa bi se moral izogibati. Izpit naj bodo samo iniciativa, da se kandidat poglablja v predmet tudi izven obsega zahtevane snovi, če je to mogoče.

Marioborske visokošolske institucije so še mlade. Prav zaradi tega je tu in tam še zakoreninjeno mnenje, da se študij v Mariboru ne bo obnesel, in da je na višješolski sistem treba gledati z rezervo. Toda tako mnenja so čedalje šibkejša, saj praksa izključuje njihov obstoj. Pedagi, ekonomisti, inženirji, pravniki, agronomi in drugi, ki so se šolali na marioborskih višjih šolah, na delovnih mestih dokazujojo, da so pridobili solidno strokovno znanje, tisti pa, ki študij nadaljujejo na višjih izobraževalnih stopnjah, spadajo med najuspenejše študente.

Leto 1969 je za višje šole v Mariboru prelomno leto, saj je višja ekonomsko-komercialna šola prerasla v visoko, vsem šolam pa je bilo z zakonom priznano znanstveno raziskovalno delo.

Z zakonom so šole dobile priznanje, ki jim gre. Borba za golo eksistenco je tako končana. Nastopila je faza izpopolnjevanja kadrov, ki jih te šole dajejo. Od študentov in profesorjev je odvisno, ali bomo šli v korak s časom, seveda ob dobro organiziranem pouku in strokovnem pedagoškem ter znanstvenem delu.

KAM V PROSTEM ČASU?

Studentje pravzaprav ne bodo imeli veliko takšnih dni, ki bi ne bili vezani na študij, predavanja, vaje, vendar pa se vselej, tudi v najkrajšem trenutku pojavi vprašanje: kam sedaj? Študentje iščejo mesto, kjer bi se razvedrili, oddahnili in za nekaj trenutkov pozabili na vsakdanost. Proti čas je v Mariboru mogoče preživeti kjer koli, na ulici ali v kavarni, v parku ali v gledališču, v kinu ali na športnih igriščih, aktivno ali pasivno. Pasivno izkorisčanje prostega časa je pogosto vezano na pohajkovanje, ubijanje dolgočasja na

cesti, pri petičnežih pa na potikanje po lokalih, kjer se razen paše za oči dobe tudi druge ugodnosti: poceni zabava, pijača, včasih pa tudi prebiranje časopisa.

Razvedrilo seveda ni vselej samo poslušanje glasbe ali odhajanje na plese, po mnenju nekaterih pa celo posedanje po lokalih, marveč je vključevanje delovnega človeka (kar je tudi študent) v široko zamisljeno rekreacijo. Sem sodi poznavanje kulturnih dosežkov, obiskovanje gledališč, koncertov, razstav, udejstvovanje v športu ali spremljanje le-tega, spoznavanje narave in pokrajine... Maribor ima številne zelene parke; tudi prostorov, kjer se mladina zabava, je sedaj nekaj več. Znamenitost mesta so muzeji, razstavní saloni, gledališče, nad mestom pa se dviga zeleno Pohorje.

VISOKOŠOLSKO MESTO mora imeti poleg šolskih institucij tudi takšne, ki pomagajo graditi akademsko razgledanega in mislečega občana. Nemara je potrebno, da najprej navedemo tiste institucije, ki so študentu najbolj potrebne. Taka institucija je Slovensko narodno gledališče, ki je edino te vrste (poklicno) v severovzhodni Sloveniji.

Izkušje iz preteklih let kažejo na stalno rast zanimanja za gledališki abonma, ki je za študente sorazmerno poceni. Prenekateri umetnik je že izjavil, da zelo rad igra pred študentsko publiko in v Mariboru ni nič drugače. Ker je študentska publike bolj zahtevna in bolj kritična, smo ravno na predstavah za študente prične najuspešnejšim interpretacijam naših igralcev in pevcev.

Za zahtevnejše in verjetno bolj redke obiskovalce upodabljače umetnosti, pa tudi za tiste, ki jim bo to študijska obveznost (študenti pedagoške akademije), ima Maribor skoraj redno odprt razstavi v **Umetnostni galeriji ob Strossmayerjevi ulici in v salonu Rotovž**. Umetnostna galerija ima bogato lastno zbirklo in jo občasno raz-

Rotovž

stavlja, razen tega pa našo publiko redno seznanja z novostmi v domači in tujini ustvarjalnosti. Nadalje nas pot zanesе v zakladnico starin, v muzeju, ki so dovolj številni in bogati, da jih prištevamo med najpomembnejše v Sloveniji. **Pokrajinski muzej** v Mariboru hrani mnoge znamenitosti, ki niso zanimive samo za turiste, marveč lahko služijo za temeljiti študij naše preteklosti. Pokrajinski muzej ima naslednje zbirke: arheološko, etnografsko, numizmatično pa še kulturnozgodovinski in umetnostnogodovinski oddelek. Se posebej je treba omeniti Muzej NOB, ki hrani bogato dokumentacijsko gradivo o borbi in zmagi slovenskega naroda s posebnim podarkom na Stajerski.

Mimo omenjenih kulturnih ustanov je pomembna še koncertna poslovalnica. Le-ta je svoj čas prirejala mladinske koncertne abonmaje s potrebnimi predavanji pred izvajanjem glasbenih del, da bi tako šolska mladina dobila vsaj najpotrebejše osnove v glasbeni vzgoji. Žal sedaj akcija za popularizacijo klasične glasbe med mladino ni več tako organizirana, vendar obljudljajo, da se bo vse zopet uredilo.

Studentska organizacija vključuje svoje člane v **kulturno-umetniškem društvu Student**, kjer sta zlasti aktívna folklorna skupina in pevski zbor. Sedaj razpolaga KUD Student s potrebnimi rekviziti, tako da je delo lažje, rezultati pa boljši. Nikakor ni mogoče trditi, da je vodstvo društva dalo od sebe toliko, kolikor pričakujemo in kolikor bi bilo mogoče dati. Upamo, da se bo z vso novo generacijo, ki bo nadaljevala tradicijo, stanje popravljalo in izboljševalo.

Navsezadnje je treba omeniti študentsko glasilo **Katedra**, ki izhaja kot mesečnik. Študentje sami

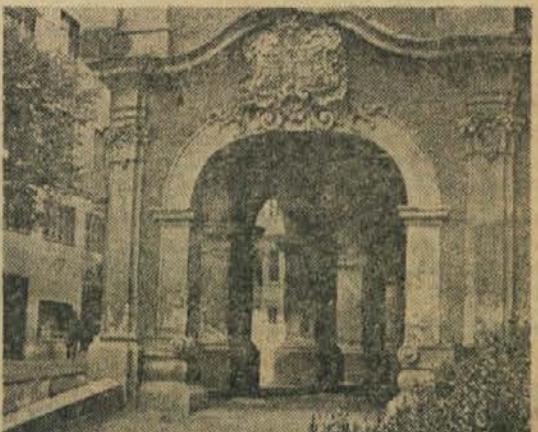
Muzej revolucije

kreirajo njegovo fiziognomijo. Studentski tisk ima poleg tega, da obvešča študente o dogajaju v visokošolskih centrih, še posebno nalogu, da vzgaja in goji kritičnost, pravilno ocenjuje dogodek v našem družbenem življenju ter jih analizira, da spremlja in podpira razvijanje kulture in izobraževanja ter da se zavzema za krepitev socialističnih družbenih odnosov in samoupravljanja. Vsebina se deli po rubrikah na študentsko, kulturno, srednješolsko, literarno in zabavno. Študente, ki želijo pisati, vabimo k sodelovanju.

Marsikdo stipendije ne bo dobil ali pa bo preksromna, da bi lahko zadovoljivo živel. Za delno premagovanje takšnih problemov imajo marioborski študentje svojo **zadrugo**, ki jih honorarno zaposluje. Dosedanje izkušnje kažejo, da je iskanje dela preko zadruge zelo uspešno in tudi primerno plačano. Marsikatera tegoba, ki nastane zaradi pomanjkanja finančnih sredstev, se da z voljo do dela premagati. Poleg zgolj finančnega učinka kaže tak način zaposlovanja študentov še drugo podobo, namreč odnos do dela, vrednote le-tega, pridobivanje samostojnosti.

V Mariboru je več društev, ki gojijo skoraj vse športne discipline in študentje imajo možnosti, da se vključijo vanci. Se bolj razveseljivo pa je, da so marioborske višje šole uvedle obvezno telesno vzgojo, ki bo študentom v razvedrilo in zabavo. Pri odboru Zveze študentov deluje posebna komisija, ki organizira razna športna tekmovanja, čisto študentovska in tudi mešana.

Kdo ve, če smo povedali vse, kar bo študent – novinec potreboval, da bi se že prve dni svojega bivanja v Mariboru zares vključil v tukajšnji ritem. Sto ljudi, sto potreb in želja. Vsem torej ni mogoče ugorditi; prispevali smo najnajnejše informacije, ki so morda v pravem trenutku najpomembnejše za uspešen začetek študija in za dejavnosti po osebnih odločitvah.

Mariborski grad

KATEDRA KATEDRA KATEDRA

MARIBOR
29. IV. 1970
ŠT. 10
LETNIK X.

Katedra je časopis mariborskih študentov, ki ga le-ti sami ustvarjajo, to se pravi, da vanj pišejo, ga urejajo in tudi izdajajo. Katedra je začela izhajati kmalu po nastanku prvih višjih šol v Mariboru in je s krajšimi prekinivami izhajala do danes. Nekaj časa je bila štirinajstdnevnik, nato pa mesečnik. Sedaj zopet izhaja kot štirinajstdnevnik. Časopis mariborskih študentov zavzema vodilno vlogo v študentski aktivnosti. Ima nalo-ga objektivnega in kritičnega obveščanja javnosti, zlasti o študentskih ter seveda tudi drugih vsakdanjih problemih in pri oblikovanju kulturne fizionomije Maribora.

Katedra je zelo popularna tudi med srednješolsko mladino, saj je srednješolcem odmerjena ena ali celo dve strani prostora, ki ga pridno in bogato polnijo s svojimi prispevki.

K SODELOVANJU NA STRANEH KATEDRE SO VABLJENI VSI ŠTUDENTI, SREDNJEŠOLCI IN PROFESORJI, KI BI ŽELELI POSVETITI DEL SVOJEGA PROSTEGA ČASA NOVinarskemu delu.

KUD ŠTUDENT

Kulturno-umetniško društvo Študent razvija svojo dejavnost na podlagi amaterskih pravil, to-rej v izvenštudiškem času in nepoklicno. Največ uspeha doslej so dosegli: študentski oder, pevski zbor in folklorna skupina. Študentje ne nastopajo samo v Mariboru in pred študentskim občinstvom, marveč tudi po drugih naših mestih.

Naš koncept vsebuje naslednje dimenzijs:

- DIMENZIJO ŠTUDENTSKEGA GIBANJA,
- DIMENZIJO SAMOUPRAVNega DEMOKRATIČNEGA SOCIALIZMA,
- DIMENZIJO SLOVENSTVA,
- DIMENZIJO SOCIALNE ENAKOSTI,
- DIMENZIJO RAZVOJA IN REFORME VISO-KIH SOL,
- DIMENZIJO GOSPODARSKEGA IN KULTURNEGA RAZVOJA SEVEROVZHODNE SLOVENIJE IN
- DIMENZIJO PLURALIZMA.

KATEDRA

PROSTORI UREDNIŠTVA SO V NOVEM STUDENTSKEM DOMU, OB PARKU 7 (V KLETI).

Člani so plesali po mnogih krajih Slovenije in Jugoslavije. Pred kratkim se je ta skupina vrnila iz Beograda, kjer je v kombinaciji z Veselimi pastirji zastopala slovensko folkloro na prireditvi za rojstni dan maršala Tita. Bili so tudi v inozemstvu, in sicer na Madžarskem, v Avstriji in v Zvezni republiki Nemčiji.

Vsa leta spremlja folkloro skupino instrumentalni ansambel, ki s svojo pevko nastopa tudi samostojno. Sestavlja ga študentje in dijaki CGV.

Folklorna skupina je povsod požela mnogo priznanj in pohval. Zadnja leta sta zelo zasluzna za uspehe skupine koreograf Iko Otrin in vaditelj profesor Vili Verhovnik.

Pevski zbor je »zrasel« iz resničnega veselja do petja in želje po ohranjevanju in širjenju naše najlepše ljudske tradicije. Deluje le moški pevski zbor, ki je povsod žel izredne uspehe. Mlade in vesele fante, med katerimi je bilo nekaj izrednih solistov, so povsod zelo radi poslušali. V Mariboru ni bilo proslave brez njih.

Dramska sekcija je pričela s svojim delom že leta 1964. Objektivne težave, takšen je bil namreč naslov literarno satiričnega kabareta, so po reagiranju občinstva in kritike uspele. Strokovni vodja te skupine je bil dramski igralec SNG tovariš Bačko. S kabaretom so študentje nastopali po raznih krajih, med drugim tudi na študentskem festivalu v Zagrebu. Sodelovali so na proslavah z mnogimi recitali in recitacijami. V kasnejših letih je delovanje te sekcijs nekoliko zamrlo zaradi neresnosti na vajah in prepogoste odsotnosti članov.

Likovna sekcija je začela delovati šele v zadnjih letih, priredila pa je že nekaj uspešnih razstav. Študentje so razstavljali slike in risbe, skulpture, grafike pa tudi fotografije. Likovna sekcijsa pravzaprav ne deluje v društvu, pač pa društvo pomaga študentom likovne akademije, da z njegovim posredovanjem razstavljajo in se predstavljajo širši javnosti. Letos je KUD Študent ustanovilo tudi harmonikarski zbor.

ZADRUGA ŠTUDENTOV IN DIJAKOV

V Mariboru že osmo leto deluje zadruga študentov in dijakov, ki jo je ustanovil odbor Zveze študentov MVZ z namenom, da pomaga reševati materialno stanje študentov, posebno pa še v sedanjem položaju, ko je štipendij manj, življenski stroški pa so vedno večji. V letu 1969 so dobili dijaki in študentje preko zadruge 2220 zaposlitv in tako ustvarili 1.849.605,30 din bruto dohodka. Zaposlenih je bilo približno 1238 študentov — članov zadruge, poprečni bruto zaslužek člana pa je znašal 583,80 dinarjev letno. To je bilo omogočeno na osnovi posebnega statusa, saj zadruga gospodarskim organizacijam ne odvaja od študentskih honorarjev nobenih družbenih dajatev. Od študentovega zaslužka odbije zadruga provizijo. Do vsote 1000 dinarjev je enotna 10% provizija, nad to vsoto pa se zvišuje; na vsakih deset tisoč se provizija dvigne za en odstotek, medtem ko je za vsote nad 2000 dinarjev enotna 20% provizija, s katero zadruga krije poslovne stroške in ustvarja sredstva za sklad.

V zadrugo se lahko vpše vsak študent, ki predloži potrdilo o šolanju. Uradne ure so vsak dan od 9. do 14. ure, v sredo pa še od 14. do 17. ure. V soboto zadruga ne dela. Poslovne prostore ima v študentskem domu Ob parku 7 (v kleti).

SKUPNOST ŠTUDENTOV VISOKOŠOLSKIH ZAVODOV MARIBOR

Ko ob vpisu na visokošolski zavod postane dijak študent, prevzame razen učnih tudi več drugih obveznosti. Prvenstveno postane član študentske skupnosti. Studentska skupnost na mariborskih visokošolskih zavodih, ali kratko SS MVZ, ni organizacija v političnem, cehovskem ali drugem podobnem smislu. To je organizirana študentska dejavnost, katere član postane avtomatično vsak študent s statusom študenta. Brez članarine in izkaznice je študent del mariborske in slovenske, pozneje pa tudi del skupnosti študentov iz vse Jugoslavije.

Omenim sem, da SS ni politična organizacija. Tega pa ne smemo razumeti tako, da so za študentsko skupnost vprašanja družbenih odnosov doma in v tujini nezanimiva in tuja. Pa še kako se z njimi ukvarja, samo ne več kot politična organizacija.

Osnovno delovno izhodišče naši študentski skupnosti je koncept dela, ki smo ga sprejeli na zadnji letni skupščini. Ta v eni izmed točk pravi: »Študentska skupnost dela na principih samoupravnosti in demokratičnosti ter omogoča študentom uveljavljanje svojih interesov in urešnjevanje svojih zahtev.« Te misli so osnova tudi vsem drugim organizacijskim in vsebin-

skim izhodiščem dela-SS. Trenutno še dela SS brez statuta. Organizacijske podrobnosti našega dela ureja pravilnik o delu stalne skupščine in izvršnega odbora SS MVZ, vsebinski okvir dela pa je že prej omenjeni koncept. Programa in svetovnonazorskih opredelitev SS ne potrebuje. Osnova za trenutno dejavnost naj bodo jasno izražene zahteve študentov, ne pa vnaprej deklarirane smernice.

Studentska skupnost deluje v okviru in po načelih družbeno socialističnih odnosov v naši domovini. Zajema vse študente, ne glede na njihovo svetovnonazorsko opredelitev. Različni pogledi na svet imajo vso možnost uveljavljanja v okviru naše skupnosti. Studentska vodstva in študentski predstavniki morajo zastopati stališča večine študentov. Temu je prilagojena tudi organizacijska zgradba naše skupnosti.

SS omogoča tudi vključevanje študentov v samoupravljanje na visokošolskih zavodih in v vsa predstavniško-samoupravna telesa naše družbe. V tem je tudi naša velika prednost pred študentskimi organizacijami drugod po svetu. Reševanje vprašanj znotraj naše študentske skupnosti ter reševanje vprašanj, ki jih postavljamo vsej družbi, je možno samo po samoupravni poti. Ni naš cilj, da bi bila SS podaljšana miniatura uradne politike, prav tako pa tudi nočemo in ne smemo biti opozicija za vsako ceno.

Osnovna oblika delovanja študentov je skupnost študentov na visokošolskem zavodu. Vsaka skupnost razvija delo samostojno in išče najprimernejše oblike za sestajanje študentov po posameznih šolah. Vsako leto študentje na zavodu na letni skupščini volimo svoje predstavnike v izvršni odbor SS, ki je najvišji in stalni izvršilni organ na šoli. Volimo tudi študentske predstavnike v svet šole, pedagoško-znanstveni svet in ustrezne organe pri združenju MVZ.

Na nekaterih šolah deluje kot najvišji organ študentski svet, ki ga sestavljajo vsi študentski predstavniki v organih šole. Osnovno samouprav-

no telo študentov in profesorjev pa je svet letnika ali oddelka, katerega člani so vsi študenti letnika in profesorji, ki predavajo v njem. Zahteve, ki jih svet letnika postavi in presegajo njegove pristojnosti, mora pismeno predložiti v nadaljnjo obravnavo svetu šole ali pedagoško znanstvenemu svetu.

Osnovna oblika sprejemanja študentskih stališč so zbori študentov. Zbor študentov lahko sklicuje vsi študentski organi, prav tako pa tudi skupina študentov. Vsebinsko je delo na zborih študentov lahko zelo široko. Razen

samoupravnih vprašanj na šoli na zborih študentov zavzemamo svoja stališča o vseh vprašanjih v naši družbi. Zbor študentov omogoča vsakemu študentu, da poizkuša prodreti s svojimi stališči, pa naj so kakorkoli obarvana.

Najvišji študentski organ v visokošolskem centru je stalna študentska skupščina, ki jo sestavljajo študentski predstavniki vseh šol. Obravnavata rešuje vsa vprašanja iz življenja in dela študentov in zavzema lastna stališča do družbenih in političnih dogajanj doma in po svetu. Skupščina iz svoje srede voli izvršni odbor, ki je njen izvršilni organ in opravlja naloge, ki mu jih nalaga stalna skupščina, zbor študentov ali študentje posameznega visokošolskega zavoda. V okviru izvršnega odbora dela več komisij kot npr. komisija za aktualna družbena vprašanja, za študijska vprašanja, za materialni položaj študentov, kulturno dejavnost itd.

To je kratek oris organizacijskih oblik naše študentske skupnosti. Študentje, ki smo jih sprejemali, smo menili, da so trenutno najustreznejše. Naša prednost je ravno v tem, da lahko vsak čas prilagodimo organizacijske oblike naše skupnosti trenutnemu položaju in zahtevam.

Vsek študent je odgovoren za delo svoje skupnosti. Marsikaj, kar lahko očitamo raznim družbenopolitičnim organizacijam — študentski skupnosti ni potrebno. Vsakdo lahko poizkuša spremeniti naše oblike dela, vsakdo lahko vpliva na vsebinsko usmerjenost. Mariborski študentje se ne zapiram in ne delamo samo v okviru našega mesta. Po dolgih letih je zaživel skupnost študentov Slovenije, ki jo sestavljamo študenti vseh slovenskih visokošolskih centrov. ZSJ je bila na poslednjih zveznih organizacij, ki je niso sestavljale nacionalne organizacije. Ustanovitev SS ne sme vplivati na odnose s študenti iz sosednjih republik, ki jih na osnovi enakopravnosti nameravamo se poglobiti. Tesno sodelovanje s študenti iz vse Slovenije pa je pogoj za enoten in uspešen nastop s študentskimi vprašanji pred ustreznimi forumi.

Koncept SS je izhajal s stališč poštenosti in načelnosti. Študentski predstavniki morajo res delati po sprejetih stališčih in pozabiti na politikantstvo in zakulisne manevre. Javni razgovori z razpravami o javnem oblikovanju in zagovarjanju stališč morajo biti osnova vsemu našemu delu. Vendar osnova za uspešno delo niso samo študentski predstavniki. Študentska skupnost — to so študentje. Ti, ki se bodo na višje šole komaj vpisali, ali oni, ki že več let razmišljajo o študiju, vsakdo bo na svoj način odgovoren za pozitivno ali negativno oceno za delo, ki bo letela na Študentsko skupnost.

Povsod po svetu so študentje ena najbolj nemirnih družbenih plasti. To smo pri nas tudi mi, toda brez razbijanja po cestah se da preko študentske skupnosti marsikaj doseči. Vse je odvisno samo od vas, ki boste nadaljevali šolanje, ali pa od vas, ki boste v kratkem postali študenti.

